

Pastorația Individuală și Colectivă.

De † Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului

V.

Vizitarea credincioșilor.

Domnul noaptea întreagă l-a învățat pe Nicodim. S'a dus la nunta din Cana, a intrat în casa lui Petru și alui Zacheu.

Preotul trebuie să cerceteze acasă pe credincioșii săi spre a-și putea face un registru exact despre familiile din parohie, spre a vedea cine se împărtășește cu sfintele taine, spre a lupta împotriva luxului și alcoolismului, îndemnând la cumpătare și crujare, spre a întări raportul între părinți și copii, spre a măngăia pe bolnavi și pe cei săraci, precum și pe cei neîmpăcați cu soarta lor.

Preoții pot fi ajutați în aceste vizitațiuni de către apostolii laici, cari pot merge și acolo, unde preotul prin firea lucrurilor nu poate ajunge.

Cei cari au rupt cu biserică încă trebuie cercetați. Preotul trebuie să meargă la cel divorțat, la cel scăpați din închisori, la cei cari au voit să se sinucidă etc.¹⁾

Preotul e dator a cerceta și pe muncitorii din fabrici, chiar la ei acasă. Firește că intelectualii încă trebuesc cercetați.

Preoții sunt datori a cerceta pe bolnavi. În arhiepiscopia Sibiului s'a introdus: "Duminica Bolnavilor", — o zi, în care preotul e obligat a cerceta la ei acasă pe cei bolnavi. Preotul va alerga îndată ce aude că cineva

este grav bolnav și nu va aștepta până este chemat. Pe bolnav fi va îndemna să se împărtășească cu sfintele taine. Să nu aștepte preotul până când este chemat de familia bolnavului, căci de multe ori bolnavul moare neîmpărtășit. Stăruința preotului va lămuri pe cel care refuză din neștiință sfintele taine, pe cel indiferent și pe cel necredincios (Mihályfi).

Alte cazuri de pastorație individuală în parohie.

Preotul să dea sfaturi celor cari vin la dânsul în interes duhovnicesc: pentru vre-un botez, spovedanie, logodnă, cununie sau înmormântare.

Mirii trebuesc instruiți temeinic. Li-se va spune că ei sunt datori a păstra sfîntenia tainei căsătoriei și nu pot merge la taina aceasta în stare de păcat grav. Mirii vor fi îndemnați să se spovedească și împărtășască. Deasemenea preotul le va arăta datoriile legăturei conjugale, fidelitatea conjugală, iubirea reciprocă, etc.

Preotul va îndemna părinții să nu-și dea fetele lor în serviciu la familiile necreștine și va scrie preotului dela oraș despre credincioșii duși la oraș pentru ocuparea unui serviciu.

La pastorația individuală aparține și pastorația în armată, în spitale și în temnițe.

Aici aparține cercetarea celor duși în orașe pentru serviciu și uitând pe cei de acasă, misionari speciali merg la oraș cu adresele lor, și li chiamă la sediul unei organizații, care se

¹⁾ Scriban I; Studiul Pastoralei în Biserica Românească Sibiu 1924 p. 38.

ocupă de el. Asemenea organizație există în Berlin.¹⁾

Dar scopul nostru nu este să arătăm toate soiurile de pastorație individuală, ci am schițat mai mult căile cari ar putea duce la o refacere a vieții religioase. Ea ajută să pregătim mai bine pe creștinii de mâine, nepregătiți în mod suficient, din lipsa de pastorație individuală suficientă.

Cel mai efectiv mijloc pentru refacerea vieții religioase pe calea pastorației individuale este taina Sf. Mărturisiri. De aceea ne vom ocupa de această problemă mai pe larg și vom încheia apoi acest studiu.

Roliul pastorației individuale la administrația tainei sfintei Mărturisiri.

Sfaturi duhovnicești către cei mărturisiți.

In timpul din urmă s-au propus o mulțime de soluții pentru intensificarea vieții religioase. Șezători biblice, lecții de Catehizare, diferite organizări ca Oastea Domnului, Oastea lui Iisus, Societatea Sf. Gheorghe a tinerimii — și alte organizații au început să se organizeze în scopul mantuirii sufletelor. Nu este locul să arătăm aici cari pot să fie foloasele acestor mișcări. Constatăm atât că în cadrul acestor organizații nu ar fi corect dacă s-ar introduce texte și melodii straine de biserică noastră. Ar fi rău să se introducă practici noi, straine de spiritul Bisericei sfințitoare.

Am citit în ziarul „Crucea” (Nr. din 15 Aug. 1929) că preotul Gh. I. Vasilache din parohia Vutcani, jud. Fălciu, a înființat „Oastea lui Iisus,” cerând delă membri să declare, după o pregătire, în fața Altărului, că nu vor mai păcatul. Membrii se pregătesc acasă prin rugăciuni că sunt hotărâți să lăsa de păcat și apoi în biserică semnează o declarație despre această hotărâre a lor. Preotul îmbrăcat în ornate atașază o cruciuliță la pieptul fiecărui membru, iar strana cântă: „mulți ani trăiască”.

Autoritatea bisericăescă competentă este chemată să declare întrucât această procedură este admisibilă. Noi ne vom ocupa de cauzele cari l-au făcut pe preot să introducă inovația aceasta. Preotul Vasilache spune că a observat ineficacitatea predicei, iar pe de altă parte ar fi văzut că credincioșii nu se spovedesc, iar cei cari se mărturisesc ar face aceasta din simplu formalism. Sfintia Sa conclude: „nici dela acest scaun nu te poți aștepta la rezulta-

tul, la care trebuie să ajungi” — și a început cu Oastea lui Iisus.

Nu știm dacă cel din oaste se spovedesc acum și dacă spovedania lor este cu adevărat creștină, dar știm că este cu desăvârșire ero-nată concluzia părintelui Vasilache. Noi trebuie să facem totul pentru a avea rezultate dela taina sfântă a Spovedaniei, după care urmează Taina Impărtășirei, fără de care nimeni nu este al lui Hristos, oricât s'ar numi ostaș al Domnului.

Si apoi este arbitrar să institui alte mijloace de întreptare, când ai Taina tainelor, puterea legării și deslegării. „Nimeni nu poate pune altă temelie afară de ceeace este pusă, care este Iisus Hristos” (I. Cor. 3, 11).

Ce este deci de făcut? Putem să ne plângem că oamenii nu vin la mărturisire, dar să nu uităm că ei n'au fost pregătiți din pruncie. Iar cei cari mai vin, nu sunt instruiți după cuvîntă, nu li-se dau totdeauna povești și canon potrivit și atunci rezultatul se reduce.

Să revizuim deci metodele. Preotul care la intrarea sa în parohie să aibă pus pe lucru instruind pe părinți asupra educației familiare, vizitând acasă pe credincioși, bolnavi, săraci, năcăjiți, — desigur atrage pe tineri la spovedanie, mai ales dacă și catheizează cu toată inima. O mulțime de ocazii se ivesc, când preotul poate avea convorbiri cu tinerii: în societatea Sf. Gheorghe, acasă când tinerii vin la el în afaceri sufletești. Preotul poate fixa anumite ore pentru a veni la dânsul cei cari ar avea ceva de comunicat. Pe cei mai mici li va întreba dacă au prietenii, dacă au văzut orașul, dacă au văzut pe frații lor și pe părinții lor la rugăciune și dacă ei însăși încă se roagă. Li va întreba ce cărticele citesc și va avea grije ca să nu-i lase să plece fără o carte de rugăciune, fără o broșurică din Biblioteca Creștinului ortodox sau alte cărticele folosităoare.

Pe cei mai mari li vom întreba dacă beau, dacă le place lecția de religie, dacă fumează, dacă le plac jocurile și ce anume cărți citesc. Pe un elev de școală, de liceu de pildă, mai ușor îl luminăm, dar pe unul care a terminat școala primară și a rămas acasă la părinți nu-l vom prea scoate din preocupările vieții economice. Tineretul nostru în felul acesta va înțelege că preotul îi poartă grije. Pe calea aceasta tinerii ar avea prilejul să-și îmbogățească cunoștințele cu o mulțime de lucruri. Aici putem apoi apela la tineri să vină la taina sfintei Mărturisiri.

In eparchia Aradului s'au înființat misiunile poporale, anume pentru a chema la pocăință

¹⁾ I. Scriban: Studiul Pastoralei în Biserica Românească. Sibiu 1924 p. 29.

poporul și putem spune că misiunile acestea au efect. Vin la mărturisire cu sutele credincioși, cari de ani de zile nu se țineau vrednici a se mărturisi. O broșură specială din Biblioteca Creștinului ortodox tratează despre aceste misiuni.

Lumea intelectualilor poate fi atrasă spre taină mărturisirii și prin conferințe, cari să se țină în spirit polemic, apologetic, ca astfel înzestrăți îndî și cu armele științei profane, — dacă trebuie, să impunem celor cari ne privesc cu ochii interesului lor personal.

O grea piatră de încercare am luat din cale, dacă am știut prin mijloacele pastorației colective, prin predici, conferințe, broșuri etc. să aducem lumea de azi la pocăință.

Nu mai putem sta cu mâinile în sân și să vedem cu durere cum unii membri ai turmei caută pocăință la sectari.

Invățatul Leibnitz (sec. XVII) scrie despre spovedanie: „Nu putem nega că această instituție este de o înțelepciune divină și dacă este ceva distins și laudabil în religiunea creștină, este această instituție, admirată până și de locuitorii Chinei și Japoniei, căci necesitatea spovedaniei reține pe mulți dela păcat, mai ales pe cei neînrădăcinați și aduce mare măngăiere celor căzuți, astfel că sunt de părere că un duhovnic serios, înțelept este un mijloc excellent pentru mantuirea sufletelor; căci ajută cu sfatul lui ca să fim stăpâni pe pornirile noastre rele, să ne ștergem greșalele, să evităm prilejurile spre păcat, să restituim dauna cauzată, să rezolvim nedumeriri, să alungăm depresiunea sufletească, în sfârșit să lecuiam sau alinăm toate durerile sufletului. Dacă este adevărat că în lucrurile noastre omenești nu avem ceva mai sublim decât un prieten bun, — cu atât mai sublim este că pe acest prieten bun demnitatea inviolabilă a tainei divine îl obligă să fie credincios și dătător de ajutor”¹⁾.

Lumea de azi trebuie să cunoască deci rolul pedagogic al spovedaniei. Cercetarea de sine, care se cere celui ce se pregătește pentru sfânta taină a spovedaniei, este o armă puternică împotriva patimilor. *Cât mai riguros față de persoana proprie și cât mai bland față de alții; iată unul din valorile pedagogice ale acestei taine.* Preotul ne va arăta cum trebuie să fie credinciosul care se pocăeste. Preotul va lumina pe creștinul de azi să aibe simțul răspunderii; și să nu arunce asupra împrejurărilor toate acțiunile sale.

Spovedania va fi pentru credincios și o scoală temeinică. Aici va arăta preotul cum știe să sfaturi celor cari se mărturisesc. Aici este arta artelor, ca preotul să știe să sfaturi măngăietoare până și celui din urmă criminal.

Sfaturile preotului reîmprospătează credinciosilor proprii lor stare sufletească. Presupunând că un credincios merge la preot pentru a-și mărturisi păcatele, nu este tot una pentru un bun duhovnic că acel credincios este bărbat sau femeie, bogat sau sărac, intelectual sau fără, stăpân sau slugă, părinte, mamă, etc. O femeie aleargă mai des să se mărturisească, predispoziția ei este mai pronunțată pentru evlavie, deși de multe ori numai un joc al sentimentelor o călăuzește. Dar tocmai aici este greutatea pentru preot ca să cunoască scăderile femeilor, să le îndrumeze pe calea cea bună.

Cât de mult poate povățui preotul pe o mamă care se spovedește. Ii reamintește datoriile de mamă, îndemnând-o să învețe pe copii a se ruga și a avea viață creștină. Pe o gospodină o povățuește să grijască de sufletul servitorilor sale, interzicându-le să umble de capul lor.

Pe servitoare le va îndemna să părăsească, după puțință, cât mai curând casa de serviciu, care poate să aducă atingere nevinovăției lor.

Preotul se va feri de îndrumări și admonestări stereotipe, de observații de ordin general, zicând de pildă credinciosului numai atât: „vezi, ca să nu mai fac ceeace ai făcut” etc.

Scopul admonestărilor este ca preotul să trezească și să sporească dispoziția spre căință a celor cari se mărturisesc¹⁾, preotul va folosi învățăuri scoase din Evanghelia Dumnicei respective sau a celei viitoare.

O notă esențială a atitudinei duhovnicului va fi: să arate credinciosului bucuria că-l vede smerindu-se prin mărturisirea păcatelelor. Credinciosului i-se va spune: Chiar Sf. Apostol Pavel zice despre sine: „De se cuvine a mă lăuda, de neputințele mele mă voi lăuda” (II. Cor. 11 v. 30). Deci, fiule, bine ai făcut că ai venit să-ți mărturisești păcatele. Omului îi place să se vorbească despre el și familia lui, despre știință și arta lui. Ii place să ducă iconul în societate, dar tu ai venit să te vorbești de rău, să te umilești, să-ți recunoști greșelile și păcatele. Ai venit să spui că nu ai a te lăuda decât cu păcatele: iată ai săvârșit mare păcat

¹⁾ Leibnitz: *Systema theologicum*. Mainz 1825 p. 264 după Tóth: o. c.

¹⁾ Dr. Cramer V.: *Az apostoli leikipásztor*, traducere din germană. Veszprém 1898 p. 248.

după cum mi-al mărturisit, dar mila lui Dumnezeu e mare etc.¹⁾

Dacă Dumnezeu ne va ajuta, vom avea grije să apără în Biblioteca Preotului Ortodox, o serie de sfaturi menite a le da preotul celor mărturisiți. Aici vom marca foarte pe scurt trei cazuri, spre a se vedea cât de importante sunt sfaturile acestea.

1. Pentru cel lipsit de răbdare, gata a se răzbuna.

Fiule! Omul are obiceiul de a vedea păcatele mici ale altora și a uita de păcatele sale mari. Astfel când cineva ne face un rău, numai decât am dori să ne răsbunăm, dar uităm că și noi facem rău altora. Dacă alții și-ar răzbuna, dacă ni-ar întoarce tot răul ce l-am făcut lor, nu știu unde am ajunge. Deci să ne îndreptăm privirile asupra noastră, să ne judecăm mai întâi pe noi. Atunci ne vom da seama, că avem datoria să fim mai răbdători etc.

2. Pentru cel care nu respectă curătenia căsniciet.

Iubitul meu, adu-ți aminte, că atunci când te-ai hotărât a te căsători, și-ai pus în gând să împărtășești cu soția ta bucuriile și năcazurile vieții. Ai lăsat casa părintească, părinții cari te-au crescut, frații cari te-au iubit, spre a te lega de o ființă iubită, care cu drept cuvânt aşteaptă să-i arăți dragostea cu care te cinstește.

Acum însă într-o uitare de sine ai nescotit credințioșia soției tale, care nu știe ce-ai făcut și te crede cel mai sincer și mai devotat soț. Mintea sănătoasă ne spune să nu facem lucruri de cari să ne rușinăm în fața fiilor noștri, deci cu atât mai puțin poate cineva să facă lucruri nepotrivite, față de ființă de care te-ai legat în fața Sf. Altar. Cât de urât lucru este să-ți calcă chiar numai o simplă făgăduință: să nu dai sprijinul făgăduit, să lași însotirea la o negustorie cu cineva și să te însotești cu altul! Dar cu cât mai grozavă nu este călcarea făgăduinței la taina căsătoriei, despre care zice cuvântul Scripturii: ceeace Dumnezeu a împreunat omul să nu despărță! În fața lumii tu nu ai despărțit nimic, căci lumea nu te știe, poate, nici soția ta, dar cât de rău este să uiți că te știe Dumnezeu, iar necredinția ta este despărțire nu numai de soția ta, ci și de Dumnezeu, care te iartă dacă vei face pocăință sinceră și te vei îndrepta... etc.

3. Pentru un ucigaș sau alt făcător de rele.

Iubitul meu fiu!

Ochil tăi, fața ta, vorbele tale te arată vădit că nu ai liniște, nu ai pace. Conștiința ta este turburată, este neliniștită. Nu mai poți să te gândești la casa ta, la soția ta, la copilașii tăi. Cauți un loc retras, unde să nu te vadă, să nu te audă nimeni. Pentru tine a pierit pacea, parecă toate lucrurile din lume au grăzi au ochi. Toți și toate se uită la tine și te întreabă ce ai făcut.

Venind la scaunul mărturisirii să ști că te-ai apropiat de liniștea și pacea, pe care le cauți.

Dacă lumea te defaimă, te ocolește, te înghește cu privirea și cu vorba, acum te-ai apropiat de Mântuitorul Iisus Hristos, care zicând: „Veniți la mine toți cei osteniți și însarcinați și eu vă voi odihni pe voi“, te primește și pe tine așa cum primește tata și mama un copil rătăcit.

Mare este iubirea părinților față de copiii, orice rele mari ar face un copil, oricât s'ar abate dela calea cea bună, oricât l-ar disprețui lumea, tata și mama nu se pot lepăda de el.

Iubitul meu!

Domnul Nostru Iisus Hristos a fost împreună răstignit cu doi oameni nenorociți, abătuți dela calea cea bună și când unul din ei în ceasul din urmă s'a întors la Hristos și a zis „Pomenește-mă Doamne, când vei veni întră împărăția ta“, Domnul Iisus Hristos l-a iertat și i-a răspuns: „Adevăr zic ţie, azi vei fi cu mine în rai.“

Până când trăim nu este târziu să ne întoarcem la calea cea bună, la adevăr și la dreptate, oricât am fi de păcatoși.

Dacă și pare rău, te căștește, vezil tu singur că ai făcut o faptă rea, dacă plângi după suflul tău, care înainte a fost curat și ceri dela Dumnezeu ca să-ți spele, să-l facă bun iarăș, cum a fost mai nainte, atunci iarăș își reprimești liniștea și pacea, cum primește în moștenire iarăș un tată pe un copil, care a fost rău și iarăș s'a făcut bun.

Iubitul meu,

Ce bucurie vei face soției tale, și copilloi tăi, când vor ști că tatăl lor este nenorocit, dar nu mai este rău. Crede-mă că și Dumnezeu se va bucura de întoarcerea ta și

¹⁾ A se vedea: Fischer: Der Begleiter des Beichtvaters. Paderborn 1918 p. 19.

te va ajuta, fiindcă bunul Dumnezeu, față de ceice se întorc, este Atotbun și iertător.

Iubitul meu,

Poate că ai făcut fapta ta din *mânie!* Gândește-te că lui Iisus Hristos, care este în-suși Fiul lui Dumnezeu, toată lumea î-a făcut rău și el nu a răspuns nimănui cu rău, ci numai cu bine. Dacă tu te gândeai la Hristos toate zilele, nu făceai această faptă. Când ai fi fost mai mânos, te-ai fi *rugat* fierbinte și mânia ta, care a adus atâtă rău, s-ar fi potolit.

Poate ai făcut fapta ta din *lăcomie!* Dragul meu, nu vezi cum mor zilnic bogății și puternicii lumii, fără să le poată ajuta averea. Iată că nici și averea nu-ți poate da liniște și pace, numai Mântuitorul Iisus Hristos e în stare să te vindece.

Ia deci în mâna Sfânta Cruce (preotul î-o dă în mâna) și îngenunchează. Pleacă-ți capul și nu te scula în picioare până când nu vei simți că te-ai lepădat de fapta ta și *ești om nou, om cu credință în Dumnezeu.*¹⁾

Un cuvânt de încheere.

Lucrarea noastră a trecut peste cadrele impuse de titlul ei. Având în vedere că dela pastorala individuală așteptăm mult în privința refacerii vieții noastre religioase-morale, proporțiile acestei lucrări nu sunt fără urmări folositoare. Astfel am expus mai pe larg unele lucruri în legătură cu taina sfintei mărturisiri, pentru că tainele au efecte generale: daruri ale Duhului, cari daruri nu le primim fără taine. Credința, dragostea și nădejdea ne vin prin toate tainele! Dar cum vor veni acelora, cari nesocotesc sfintele taine?

Iată o întrebare, din multele întrebări, cari bat la poarta sufletului nostru! Iată că nu mai ajunge să ne folosim numai de mijloacele pastoralei colective! Trebuie să arătăm o constantă atenție și un interes neostenit pentru pastorala individuală. Viața trebuie gândită și trăită în tot ceea ce ea are mai sufletește, mai întâi de intelectualii noștri. Pe intelectuali să căutăm a-i aprobia mai bine de biserică. Avem la îndemâna pastorala individuală și colectivă.

Poporul de jos, văzând credința celor de sus, va fi fericit să poată preamări pe Dumnezeu împreună cu floarea neamului, cu intelectualii.

Dar, că aceasta să se întâmple, deviza noastră trebuie să fie: muncă, muncă, muncă!

Sunt sigur că frații preoți vor munci.

¹⁾ Recomandăm carteia: *Der Beichtvater in der Verwaltung seines Amtes, praktisch unterrichtet, de I. Reuter.*

Distingerea Părintelui Coriolan I. Buracu, deputat de Caraș

Marți 3 Septembrie c., cu ocazia congresului preoțesc din Eparhia Râmnicului-Noul Severin, ținut la Călimănești, P. S. Episcop Vartolomei a ținut să distingă pe părintele Buracu, în plin congres, cu cea mai înaltă treaptă erarhică ce se poate da unui preot de mir în biserică noastră ortodoxă și anume rangul de Iconom Stavrofor, care dă dreptul a purta cruce, bederniță și toagul. După câte știm părintele Buracu este primul preot ardelean și bănățean care are acest rang.*)

Actul hirotesirei s'a săvârșit de P. S. Arhiepiscop Nifon, iar P. S. Episcop Vartolomei î-a predat o prea frumoasă cruce cu lanț de aur, oferită de fruntașii severineni, rostind cu această ocazie un discurs foarte mișcător, la care a răspuns cel sărbătorit.

Spre știința tuturor cari apreciază frumoasa activitate a părintelui Buracu, atât pe teren bisericesc, cât și cultural, publicăm actul Sfintei Episcopii prin care să documentează această înaltă distincție.

„Locă din anul 1924, parohia Simian, din județul Mehedinți, rămânând vacanță, s'a oferit pentru suplinirea ei, în chip absolut gratuit, Cucernicul Preot Coriolan Buracu, Directorul Palatului Cultural din T. Severin și a condus această parohie până la 1 Ianuarie 1928, când a fost ocupată de preot titular. În tot acest timp, Cucernicia Sa a dat dovedă de om pricinut și harnic gospodar bisericesc, atât pe întărîmul celor materiale, cât și a celor duhovnicești.

Astfel, prin stăruință și râvna Cucernicici Sale, s'a refăcut împrejmuirea bisericii cu zid de cărămidă; s'a înzestrat sfântul locaș al bisericii, cu podoabe de care ducea lipsă; au luat naștere organizațiile parohiale corporative, anticipând asupra legii și statutului de unificare bisericescă; a izbutit să trezească în enoriași interesul pentru cele bisericesti și să facă jertfe pentru buna lor propășire.

Toate acestea a reușit să le înfăptuască, într'o parohie mărginașă cu orașul, în care un preot titular nu reușise să creieze nimic, într'o păstorire de peste 30 ani, înaintea Cucerniciei Sale.

După complecerea vacanței dela parohia Simian, împrejurarea a făcut ca să se vacanteze parohia Cernești, tot în apropiere de oraș, unde Părintele Coriolan Buracu s'a oferit, tot în calitate de preot suplinitor, să realizeze cele mai plăduitoare acte de gospodărie bisericescă: anume, a reușit să refacă în întregime mobilierul (strane și jefuri) în cele trei biserici istorice din această parohie; a creat un muzeu bisericesc cu obiecte de valoare istorică ale acestel parohil, lucruri pe care predecesorul paroh titular n'a izbutit să le facă, într'o păstorire de peste patruzeci de ani.

*) Avem în eparhia de Orade pe Dr. Stefan Muntean profesor la Acad. teologică și în a Clujului, pe Grigorie Pleșoianu protopop de Bistra.

Pentru toate aceste dovezi de hănicie pastorală, pe care Părintele Coriolan Buracu le-a afirmat în situația de simplu suplinitor, fără salarii, la cele două parohii din județul Mehedinți, Noi îl acordăm distincțunea de *a purta brâu roșu și rangul bisericesc de Icomom Stavrofor.*

Suntem recunoscători părintelui Coriolan Buracu, care este și deputat de Caraș, pentru cinstea ce face bisericii și preoțimil noastre din Ardeal și Banat. Ne place a crede că părintele Buracu se va relincoare curând în Banat, spre a-și desfășura toată energia și a pune în serviciul poporului de aci toată experiența sa bogată, căștigată ca director la Palatul Cultural din T. Severin, de unde a trimis sute de biblioteci sistematice prin satele din Ardeal, Banat precum și la frații noștri, cari prin vitregia vremurilor sunt încă despărțiti de țara și neamul nostru.

INFORMATIUNI

Un dar pentru M. S. Regelie Mihai I. Tinăru Bistrea Gheorghe, slujbaș la marină a cerut să fie prezentat în audiență M. Sale Regelie Mihai, ca să-i predea în cinste o vioară, lucrată întreagă din bețe de chibrite. La această vioară a lucrat două luni de zile câte patru ceasuri pe zi. Va să zică în timp de 60 zile a făcându-lă cîte 4 ciasuri pe zi regelui său. La întoarcerea M. S. Regeliei în capitală, Bistrea va fi primit în audiență.

Izbânda zburătorilor români. Zilele trecute s'a tînuit o mare întrecere între zburătorii țărilor din Mica Autantă (adică România, Cehoslovacia, Iugoslavia) cât și cu cei din Polonia. Spre bucuria noastră, zburătorii noștri au ieșit cei dintâi, făcându-ne astfel cinste în fața lumelui străine, pentru ceeace toată țara le este recunoscătoare.

Peste 200 case arse într'un oraș românesc. În orașul Târgoviște a izbucnit Martișa trecută un mare foc, care abia a putut fi stinsă a doua zi. Au ars peste 200 case, adică o sutreagă parte a orașului. Pagubele sunt de câteva milioane. S'a văzut, de astă dată, că prăpădul nu ar fi fost așa de mare, dacă s'ar ține mai mult seamă de poruncile privitoare la împiedicarea focului.

Ucișă de o vacă. O femeie bătrâna în vîrstă de 58 ani, din Berbești în Maramureș, a intrat în curtea locuitorului Pavel Bobin. O vacă nărăvașă să repezită la bătrâna, a luat-o în coarne, a lovit-o de mai multe ori și i-a spart pântecetele, lăsând-o moartă pe loc.

Asociațunea pentru literatura română și cultura poporului român („flisă”)

Nr. 2794 | 1929. Sibiu, la 12 Sept. 1929.

Comunicat.

In urma unor sfonuri referitoare la administrarea casieriei „Asociațunei pentru litera-

tura română și cultura poporului român „Astra” din Sibiu; Comitetul central al acestei societăți a dispus, prin contabili experti, revizuirea, și verificarea gestiunii financiare a societății, dela 1 Ianuarie 1919 până la 31 August 1929.

S'a constatat lipsa din cassă a sumei de 978.815 Lei și 33 bani.

Comitetul a luat la timp măsurile de cunună, prin cari s'a asigurat restituirea integrală a acestei sume în proprietatea societății aplicând, totodată, sancțiunile indicate.

Constatăm, că toate fundațiunile și fondurile „Asociației” sunt absolut neatinse și ajutoarele date dela Stat, ori din alte părti cu începere dela 1 Ianuarie 1919 și până în prezent, au intrat la „Asociație” și au fost întrebuijate spre scopurile culturale ale societății.

S-au introdus noi norme de casserie, contabilizare și controlare, în așa fel, că în viitor sunt excluse orice irregularități în administrarea averii „Asociației”.

Din ședința Comitetului central, ținută la Sibiu în 2 Septembrie 1929,

președinte:

V. Goldiș.

secretar
Romul Simu.

Licitație minuendă.

Pentru lucrarea de renovare a podului pentru eor din sfârșita bisericii din Șag, în baza planului și devizului de spese, aprobat de Ven. Consiliu Eparhial din Arad sub Nr. 4725 | 1929, se publică licitație pe ziua de 29 Septembrie 1929, ora 5 jum. d. m.

1. Licitanții vor depune vadiu de 10%, după prețul strigării, care sumă se va reda după recepționarea lucrărilor.

2. Licitanții nu pot pretinde spese pentru participarea la licitație.

3. Licitantul are să dovedească că este maestru diplomat în lucrările acestea.

4. Planul și devizul de spese se poate vedea la cancelaria Of. parohial din Șag.

5. Prețul de exclamare, conform devizului, este de 27.812 Lei, adică (douăzeci șișapte mil opt sute doi și zece Lei).

6. Com. parohial își rezervă dreptul de a îndepărta lucrările aceluia maestru, în care are mai mare încredere, fără a lua în considerare rezultatul licitației.

Licităție minuendă.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de zidire a bisericii ort. rom. din Poienari, protopopiatul Hălmagiu, pe ziua de 29 Septembrie 1929, orele 2 p.m. în școală primară din loc.

1. Prețul de strigare, conform devizului pentru edificarea din nou a bisericii, face 361, 420 Lei, aprobat de Ven. Cons. eparhial Arad, Nr. 2713 | 1928.

2. Licitanții vor depune în bani gata sau hărți de valoare 10%.

3. Licitanții nu pot pretinde spese de participare.
4. Dela licitanții se pretinde să aibă diplomă.
5. Licitantul, care va lua în întreprindere lucrările bisericii, va avea să plătească spesele planului și devizului bisericesc.
6. Comuna bisericească dă materialul lemnos de goron pentru construcție și altceva nimic.
7. Planul și devizul de spese se pot vedea la oficiul protopopesc în Hălmagiu.
8. Consiliul parohial își rezervă dreptul a da în întreprindere lucrările bis. acelui licitant, în care va avea mai mare încredere și garanță.

Poenari, 8 Septembrie 1929.

1 - 2

Pentru consiliul parohial.
Preot Victor Giurgiu,
președ. cons. par.

Ioan Maris,
notar cons. par.

Poșta administratiei:

Consiliul parohial Poenari.

Pentru publicarea licitației minuende vă rugăm a ne asemnă suma de Leu 70.

Adm. folio „Biserica și Școala”.

Concurse.

Nr. 5292 | 1929.

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile (22 Sept. — 22 Oct. a. c.) pentru conferirea, pe durată exclusivă a anului școlar 1929/30, a burseilor vacante din fundația Teodor Pap, administrată de subsemnatul Consiliu eparhial.

Indreptățiti la acele burse sunt, conform literelor fundaționale: a) rudenile fundatorului; b) tinerii români ortodocși din Giulia, cari studiază la noi în patrie; c) în lipsa recurenților indicați sub a-b urmează îndreptățirea tinerilor români din dieceza Aradului după arondarea sa veche, carl cercetează școale elementare, civile, sau medii reale, comerciale, industriale, de agricultură, militare, gimnaziale-liceale, academii, universități și institute teologice.

La concurs se admit și elevi.

Concurenții (intre cari pot fi și bursierii anului trecut, cari au întrelăsat de a se justifica, fiindu-le votate bursele numai pe un an școlar), au să-și prezinte cererile la subsemnatul Consiliu eparhial, în terminul concursual, cu următoarele documente în original ori autenticate la vr-un notar public:

1. *Extras de boză din matricula bisericească*, prevăzut cu clauzula oficiului parohial local, că potențial și azi aparține bisericii noastre;

2. Rudenile fundatorului să adauge și *informațiuni familiare*, pentru dovedirea gradului de înrudire;

3. *Atestat de paupertate* dela direcțoria politică locală, cu date specificate despre starea materială a părintilor concurențului și despre a sa proprie. Rudeurile încă au să prezinte asemenea dovadă.

4. *Atestatul școlar* de pe anul școlar trecut, iar universitarii despre toate cursurile, respective semestrele ascultate, document despre examenele prestate.

5. Certificat medical dela vr-un medic oficios despre starea sanitată.

6. Concurenții să arate; ce eventuală bursă mai au, dovedind cu adeverință dela Direcția Școalei; de au sau nu au bursă, și dacă au, ce sumă face aceea.

7. Atestat dela profesorul de religiune (catehetul) al școalei despre aceea, dacă potențul a fost strădui-

tor în studiul religiunel și a avut bună conductă sub raportul religios-moral. Aceasta dispoziție nu privește pe studenții de academii).

Meobservarea condițiilor de mai sus va avea de urmare, că cererile adjustate defectuos nu vor fi jucate în socotință.

Arad, 17 Sept. 1929.

Consiliul eparhial ort. român din Arad.

Conform rezoluției Ven. Consiliu eparhial Nr. 4983 | 929, pentru îndeplinirea parohiei de clasa prima din Semlac, devenită vacanță prin moartea preotului Alexandru Popoviciu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul diecezal „Biserica și Școala”.

Venitele sunt: 1.) Una sesie parohială pământ arător, 2.) 400 stg intravilan-grădină, 3.) 400 Lei bir parohial, 4.) Stolele legale, 5.) Întregirea salarului dela Stat, 6.) Cortel în edificiul școalei confes., de lângă s. biserică.

Alesul este obligat a catediza elevii ortodocși dela școalele primare din loc și va suporta toate dările după beneficiul împreunat cu aceasta parohie.

Doritorii de a reflecta la aceasta parohie sunt poftiți ca recursele adresate Consiliului parohial din Semlac ajustate cu testimoniu de calificări de clasa primă, cu certificat de bacalaureat de liceu și eventual cu atestat eespre serviciul prestat până aci pe teren bisericesc-școlar, să le finalizeze oficiului protopopesc din Arad în termenul concursual, în care restimp cu știrea prealabilă a protopresbiterului tractual și pe lângă respectarea dispozițiunilor cuprinse în § 33 din Regulamentul pentru parohii vor avea să se prezinte în sf. biserică din loc spre a-și arăta destăritatea, în cele rituale și oratorie. Recurenții din altă dieceză vor avea să mal dovedească și aceea că pentru a putea recurge la aceasta parohie au consumămantul Preaf. Părinte Episcop Diecean din Arad.

Consiliul Parohial ort. rom. din Semlac

In înțelegere cu: Traian Vațlanu protopop.

1 - 3

Conform ordinului Ven. Consiliu eparhial No. 4836 | 929 pentru îndeplinirea parohiei din Hunedoara-Timișană, protopopiatul Vînga, prin aceasta se publică concurs, cu termen de 30 zile socotite dela prima publicare în organul eparhial „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială.
2. Biru legal, stabilit în ședința Consiliului parohial dela 4 August 1929.
3. Stolele legale.
4. Întregirea dotației dela Stat.

Alesul va catediza elevii școalelor primare din loc fără nici o remunerare din partea comunel bisericesei și va achita impozitele după beneficiul parohial.

Parohia este de clasa II-a (două).

Reflectanții din alte dieceze numai cu învoirea P. Sf. Sale Părintelui Episcop pot concura.

Recursele ajustate cu documentele necesare și adresate Consiliului parohial ort. rom. din Hunedoara-Timișană, se vor înainta în terminul concursului Oficiului protopopesc ort. român din Vînga, iar reflectanții se vor prezenta, observând dispozițiile §-ului 33 din

Regulamentul pentru parohii, în capela din loc pentru a arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Din ședința Consiliului parohial, ținută la 4 Aug. 1929.

Consiliul parohial ort. rom.

Ințelegere cu: Sava Tr. Seculin
protopop ort. român.

2-3

Conform ordinului Ven. Consiliu eparhial Nr. 4839 / 1929 pentru îndeplinirea parohiei a II-a, vacante din Seceani, protopopiatul Vinga, prin aceasta se publică concurs, cu termen de 30 zile socolite dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială.
2. Casă parohială.
3. Birul legal.
4. Întregirea dotației dela Stat.
5. Stolele legale.

Alesul va catehiza elevii școalelor primare din loc, fără nici o remunerație dela comuna biserică și va achita toate impozitele după beneficiul parohial.

Parohia este de clasa primă.

Reflectanții din alte dieceze numai cu învoieea P. Sf. Sale Părintelui Episcop pot concura.

Recursele ajustate cu documentele necesare și adresate Consiliului parohial ort. român din Seceani, se vor înainta în terminul concursului Oficiului protopopesc ort. român din Vinga, iar reflectanții se vor prezenta, observând dispozițiile §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, în sf. Biserică din Seceani pentru a arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Consiliul parohial ort. rom. din Seceani.

Ințelegere cu: Sava Tr. Seculin
protopop ort. român

2-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Chișoda-nouă, se publică concurs cu termen de 30 zile, socolite dela prima apariție în organul diecezan „BISERICA și ȘCOALA”.

Venitele impreunate cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială constatătoare din 32 jugh. pământ arabil.
2. Stolele legale.
3. Întregirea dotației preoștei dela Stat.
4. Drept bir parohial: Câte 50 Lei dela capii de familie proprietari de case, dela intelectuali și dela cei cunoscuți ca binesituați materialicește, iar dela ceilalți capi de familie câte 25 Lei anual. Birul par-

hial se va încassa și plăti preotului de către epifropie

5. Preotul i se asigură în viitor casă parohială până la zidirea casei parohiale va primi dela comuna biserică, drept indemnizație de chirie suma de Lei 15.000 (cincisprezecemii lei) anual.

Impozitul după întreg beneficiul parohial cade în sarcina celui ales.

Preotul este obligat a săvârși toate serviciile divine prescrise în Duminici și sărbători și a predica regulat. Este obligat a catehiza la școlile primare și de ucenici, fără altă remunerație din partea comunei bisericești.

Parohia fiind de clasa I (primă), dela recurenți se cere calificarea regulaamentară.

Cei doritori a compeata la acest post, se vor prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare în sf. capelă din Chișoda-nouă, spre a-și arăta destoînicia în cele rituale și oratorie, conformându-se strict dispozițiunilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial din Chișoda-nouă, le vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc ort. român din Timișoara.

Cei din altă dieceză vor cere prealabil Binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan, spre a putea recurge.

Chișoda-nouă, din ședința consiliului parohial, ținută la 21 iulie 1929.

Gheorghe Tocitu m. p. administrator parohial, președintele consiliului parohial, Ioan Stan m. p. notar.

Ințelegere cu: Dr. Patrichie Țiucă
m. p. protopop.

2-3

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școală confesională ortodoxă română din Bătania (Ungaria) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă: „Biserica și Școala”. Alesul va îndeplini învățământul școlar, cantoratul bisericesc, și conducerea de cor bisericesc.

Venitul este egal cu a învățătorilor de stat. Pentru conducerea de cor, alesul va primi un adaus.

Recurenți sunt îndatorați a se prezenta în terminul concursual în sfânta biserică din loc spre a-și arăta destinitatea în cântarea biserică. Recursele le vor adresa comitetului parohial în terminul legal, le vor trimite pe adresa Oficiului parohial ortodox român din Bătania (Battonya).

Comitetul parohial din Bătania.

2-3

Redactor responsabil: SIMION STANA.